

Sámeálbmot Bellodat/Samefolkets Parti
Gearralgohppi
9840 Vuonnabahta/Varangerbotn

Vuonnabahta 08.02.2016

Justis- og beredskapsdepartementet,
Att: Knut Reinskou,
PB 8005 DEP
0030 Oslo

Høringsuttalelse om endringer i Finnmarksloven § 43 vedr. dekning av saksomkostninger samt oppheving av § 9, andre ledd i forskrift om Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark.

Det vises til høringsbrev av 8. desember 2015 med forslag til endringer i finnmarksloven § 43 første ledd og opphevelse av § 9 andre ledd i forskrift av 16. mars 2007 nr. 277 om Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen i Finnmark.

Sámeálbmot Bellodat/Samefolkets Parti (SáB/SfP) er ikke tilskrevet i forbindelse med foreliggende høring og vi ber med dette om at departementet inkluderer oss i adresselisten for høringsinstanser.

SáB/SfP stiller seg undrende til motivene for departementets forslag til endringer i Finnmarksloven. De foreslåtte endringer innebærer etter vår mening en trussel for rettssikkerheten for rettighetshavere som berøres av Finnmarksloven, de er et brudd på internasjonale konvensjoner som sikrer urfolksretten, endringene vil være brudd med Grunnlovens § 108 og de bryter intensjonene i FN's erklæring om Urfolksrettigheter fra 2007.

Departementets lovforslag, vil etter vår mening kunne medføre store negative konsekvenser for videreføringen av kartleggingsprosessen i Finnmark. Med bakgrunn i dette støtter vi ikke det foreliggende forslaget om endring av Finnmarksloven.

Endringene innebærer etter vår vurdering at private parter som ikke får anerkjent sine rettigheter gjennom Finnmarkskommisjonen, ikke får dekket deres utgifter ved en eventuell sak for Utmarksdomstolen. En endring slik departementet forslår, betyr at private parter må dekke Finnmarkseiendommens (FEFOs) saksomkostninger dersom de ikke får medhold i Utmarksdomstolen.

Dette betyr i realiteten et brudd på rettssikkerheten for rettighetshavere som reiser sak for Utmarksdomstolen.

Forslaget betyr i praksis en forskjellbehandling mellom private parter og FEFO. Private parter som taper i kommisjonen ikke får dekket saksomkostningene av staten. Om FEFO derimot taper i kommisjonen, vil staten dekke saksomkostningene for partene.

Ut fra dette vil FEFO kunne bringe alle tapte saker inn for Utmarksdomstolen uten å risikere noe økonomisk.

For private parter vil det bety en betydelig økonomisk risiko å bringe inn saker for domstolen.

Dette kan i praksis føre til at det bare er FEFO som stevner saker for Utmarksdomstolen. Forslaget vil i realiteten føre til en knebling av kartleggingsprosessen og videre innebære et brudd på ILO konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Vi minner om at Norge har ratifisert ILO nr. 169 og således er bundet av denne og må agere i forhold til dette i sin politikk overfor landets urfolk, samene.

I Finnmarkslovens § 3 heter det at loven gjelder med de begrensninger som følger av ILO-konvensjonen 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-169). Etter vår mening er formålet med denne bestemmelsen å sikre en praksis som er i overensstemmelse med de folkerettslige regler som Norge har forpliktet seg til å etterleve.

Vi merker oss at departementet foreslår at lovendringen skal ha tilbakevirkende kraft til 1. juli 2015. Etter vår vurdering vil dette bryte med rettspraksis, og ikke minst folks rettsoppfatning, i tillegg til brudd på grunnloven og internasjonale forpliktelser Norge har bundet seg til.

Vi vil utover dette ikke gå nærmere inn på de negative konsekvenser departementets forslag innebærer, men vil komme tilbake til dette i den videre prosess.

Vi forutsetter at det gjennomføres reelle konsultasjoner med representanter for samiske interesser i den videre prosess.

Vår konklusjon er at § 43 i Finnmarksloven, første ledd, ikke endres.

Med vennlig hilsen

For Sámeálbmot Bellodat/Samefolkets Parti:

Bjarne Store-Jakobsen,
leder.